

NADER ONDERZOEK MOLENSTRAAT 34 MARUM

NADER ONDERZOEK MOLEN- STRAAT 34 MARUM

Kenmerk: 20231630
Versie: Definitief
Datum: 23-02-2024

Auteur: Harold Lodewegen & Fleur Berkhof
Projectleider: Koen Breed
Kwaliteitscontrole: Harold Lodewegen
Opdrachtgever: Gemeente Westerkwartier
M. Jager-Schoenmaker

Contactpersoon: Mariëlle Bakema

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Foto's: ATKB

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding		1
1.1	Aanleiding	1	
1.2	Doel	1	
1.3	Leeswijzer	1	
2.	Plangebied en initiatief		2
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	2	
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	4	
3.	Methode		5
3.1	Bronnenonderzoek	5	
3.2	Veldonderzoek	5	
4.	Resultaten		8
4.1	Broedvogels	8	
4.2	Vleermuizen	10	
4.3	Samenvatting	11	
5.	Effectenanalyse aanwezige soorten		13
5.1	Broedvogels	14	
5.2	Vleermuizen	15	
6.	Conclusie en vervolgstappen		16
6.1	Conclusie	16	
6.2	Vervolgstappen	17	
7.	Literatuur		18

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

Gemeente Westerkwartier heeft het voornemen om de bibliotheek op het adres Molenstraat 34 in Marum, provincie Groningen, te slopen.

Voor de ontwikkeling is een quickscan uitgevoerd om de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten in beeld te brengen (kenmerk ATKB 20221495). Uit deze quickscan is gebleken dat het gebouw geschikt is voor huismus en vleermuizen. In het omliggende groen kunnen categorie-5 en algemene broedvogels tot broeden komen. De steenmarter en egel komen ook voor in de omgeving, maar hebben geen verblijfplaatsen in de bibliotheek.

De genoemde soorten zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn (Artikel 3.1), Habitatrichtlijn (Artikel 3.5) en Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10) van de Wet natuurbescherming (Wnb). Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden worden.

Tijdens het nader onderzoek is onderzocht welke beschermde soorten en met welke aantallen in het gebied voorkomen. Daarnaast is beoordeeld welke functie(s) het plangebied heeft voor deze soorten. Dit is essentieel om uitspraken te doen over de effecten van de bovengenoemde ontwikkeling op populaties van de beschermde soorten en de eventueel te nemen maatregelen. Ook verduidelijkt het de vraag of het indienen van een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming bij de provincie noodzakelijk is.

I.2 DOEL

Dit rapport heeft tot doel om inzichtelijk te maken in hoeverre het plangebied gebruikt wordt door huismus en vleermuizen. Daarnaast worden eventuele effecten op deze soorten in kaart gebracht. Ten slotte wordt aangegeven welke vervolgstappen voor deze soorten van toepassing zijn.

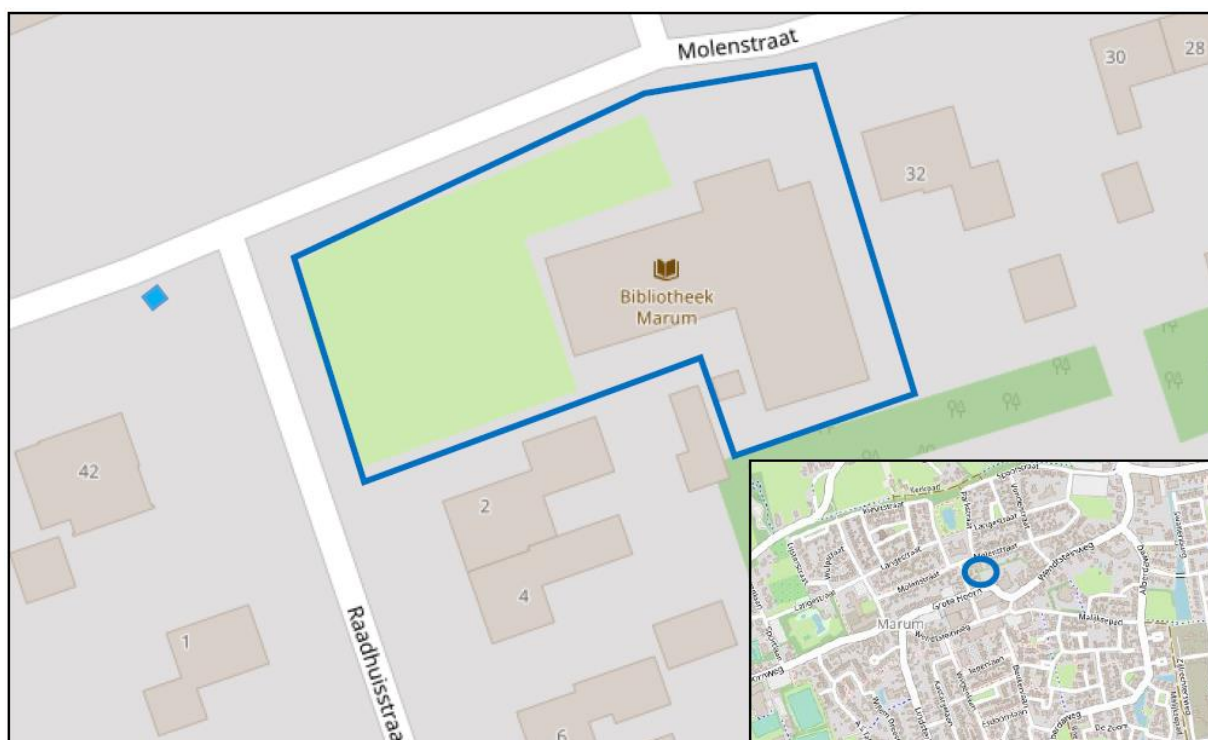
I.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt het plangebied beschreven. Ook de door de initiatiefnemen voorgenomen werkzaamheden worden hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het nader onderzoek en in hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 5 worden de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de soorten die gebruikmaken van het plangebied bepaald. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten en wordt beargumenteerd of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. In hoofdstuk 6 staan de conclusies en wordt een overzicht gegeven van de te nemen vervolgstappen. Tot slot is een literatuurlijst opgenomen.

2. PLANGEBIED EN INITIATIEF

2.1 LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied betreft een perceel met een te slopen bibliotheek op het adres Molenstraat 34 in Marum, provincie Groningen (Figuur 1). Het plangebied is gelegen in een woonwijk, nabij het centrum van Marum.

Figuur 1. Locatie van het plangebied.

De bibliotheek is een laagbouwgebouw met deels een plat dak, en deels een golfplaten dak. Op het platte dak is een schoorsteen aanwezig. Aan de westzijde van het gebouw is een perceel met gras en twee bomen gesitueerd. Het hele perceel is omkaderd met een lage heg. Aan de zuidzijden van het gebouw is een aanbouw aanwezig, omringd door struiken.

Voor een impressie van het plangebied, zie Figuur 2-4.

Figuur 2. De voorzijde van de bibliotheek.

Figuur 3. De achterzijde van de bibliotheek, met rechts de aanbouw.

Figuur 4. De bibliotheek met het omringende perceel met gras.

2.2 VOorgenomen Ontwikkeling

Het gebouw wordt gesloopt. Er worden geen bomen gekapt of sloten gedempt. De start van de sloop staat gepland voor februari 2024.

3. METHODE

3.1 BRONNENONDERZOEK

Voor het brononderzoek is er gebruik gemaakt van de eerdergenoemde ecologische quickscan. Daarnaast wordt de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) geraadpleegd voor de meest recente verspreidingsgegevens in het plangebied en directe omgeving.

Op basis van de resultaten van de quickscan, bleek het plangebied is geschikt als broedplaats voor de huismus en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). De huismus kan broedplaatsen onder de dakpannen en gebouwbewonende vleermuizen, zoals laatvlieger en gewone dwergvleermuis, kunnen verblijfplaatsen hebben in open stootvoegen, achter loodslabben, daklijsten open gevelkieren en in de schoorsteen van het gebouw.

Voor alle overige soorten, zoals de egel, geldt ten alle tijden de algemene zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

3.2 VELDONDERZOEK

In het plangebied is nader onderzoek naar huismussen en vleermuizen uitgevoerd. in het voorjaar, zomer en najaar van 2023. In de onderstaande paragrafen wordt het nader onderzoek per soort nader toegelicht.

Huismus

Methode

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, versie 2.1, februari 2023). Conform het kennisdocument zijn binnen het plangebied twee ochtendrondes uitgevoerd in de periode van 1 april t/m 15 mei met een tussenperiode van minimaal tien dagen. Daarbij zijn het plangebied en de omgeving geobserveerd en is gelet op aanwezigheid van broedende huismussen in en nabij het plangebied.

De waargenomen zingende mannetjes en de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn genoteerd. Daarnaast is het gebruik van de omliggende groenstructuren door huismus en bepaalt in hoeverre onderdelen van het functionele leefgebied aanwezig is.

Tijdens het onderzoek worden ook nestlocaties van andere broedvogels, zoals de spreeuw, houtduif of ekster genoteerd en in kaart gebracht. Tabel 1 geeft een overzicht van de dagen waarop de onderzoeksronden zijn uitgevoerd en de weersomstandigheden.

Tabel 1 Overzicht van het veldonderzoek naar huismussen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

Datum	Aantal personen	Start-tijd	Eindtijd	Temp. (°C)	Windrichting en -kracht (Bft)	Weer en bewolking	Omgevingscheck uitgevoerd?
21-04-2023	1	6:55	8:02	10	O 3	Droog, licht bewolkt.	Nee
08-05-2023	1	9:22	10:06	13	ZW 2	Droog, enige bewolking	Ja

Omgevingscheck

De omgevingscheck is een beknopte check van broedende huismussen (en overige broedvogels) in de nabije omgeving. Met deze gegevens kan een inschatting worden gemaakt van hoe nestlocaties binnen het plangebied zich verhouden tot de omgeving. Een omgevingscheck is nodig om in een eventueel benodigde ont-heffingsaanvraag te kunnen onderbouwen wat de geschiktheid van de omgeving voor de beschermde soorten is.

Hierbij is een zone van minimaal 200 meter rondom het plangebied gehanteerd met een onderzoeksinspanning van één uur. De resultaten van de omgevingscheck worden in hoofdstuk 4 per soort(groep) besproken.

Vleermuizen

Methode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd aan de hand van het landelijk vastgestelde protocol voor vleermuis-onderzoek (versie januari 2021). Dit is een door de Zoogdiervereniging, het bevoegd gezag en het Netwerk Groene Bureaus (NGB) goedgekeurde methodiek. Het vleermuisprotocol geeft aan dat er meerdere onder-zoeksronden nodig zijn om de verschillende functies van het gebied voor vleermuizen in kaart te brengen. Conform het protocol zijn de bezoeken uitgevoerd in de periode tussen april en oktober.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden (Tabel 2). Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, (vrijwel) droog en weinig wind. Het project is opgedeeld in twee onderzoeksgebieden, namelijk de noord- en de zuidzijde van het gebouw. Deze zijn binnen twee dagen afzonderlijk van elkaar onderzocht. Voor het project zijn per deelgebied 5 onderzoeksronden uitgevoerd in de periode 15 mei t/m 30 september:

- Drie veldbezoeken van 2 uur in de periode halverwege mei t/m juli om kraam- en zomerverblijfplaatsen te onderzoeken, waarvan:
 - Twee ochtendbezoeken vanaf 2 uur voor zonsopgang.
 - Eén avondbezoek van 2 uur vanaf zonsondergang.

Tijdens het invallen van de duisternis (zonsondergang) en in de vroege ochtend (zonsopgang) is met behulp van de batdetector rondom het gebouw gepatrouilleerd zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen.

- Twee veldbezoeken van 2 uur in de periode van 15 augustus t/m 1 oktober om paar- en winterverblijfplaatsen te onderzoeken, waarvan:
 - Twee rondes rond middernacht (11:00 t/m 01:00).

In de paarperiode wordt er geluisterd naar baltsende vleermuizen die binnen een territorium vrouwtjes proberen te lokken naar een paarverblijfplaats. In de onderstaande tabel zijn de weersomstandigheden van het nader onderzoek voor vleermuizen weergegeven.

Tabel 2 Overzicht van het veldonderzoek naar vleermuizen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

Deelgebied	Datum	Aantal personen	Zon op/onder	Start-tijd	Eindtijd	Temp. (°C)	Windrichting en -kracht (Bft)
1	15-05-2023	2	05:47	03:45	05:45	9	3
2	16-05-2023	2	05:45	03:45	05:45	10	3
1	05-06-2023	2	05:23	03:30	05:30	12	3
2	06-06-2023	2	05:23	03:30	05:30	12	2
1	26-06-2023	2	22:04	22:00	00:00	15	2
2	27-06-2023	2	22:04	22:00	00:00	14	2
1	16-08-2023	1	21:04	23:00	01:00	16	3
2	17-08-2023	1	21:02	23:00	01:00	21	2
1	06-09-2023	1	20:19	23:00	01:00	19	2
2	07-09-2023	1	20:16	23:00	01:00	19	2

Met behulp van een batdetector¹ van het type Pettersson D240x en zichtwaarnemingen is onderzoek gedaan naar verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Gekoppeld aan de batdetector zijn met behulp van een opnameapparaat (Roland R-05 en TASCAM DR-05X) opnames gemaakt van in het veld moeilijk te determineren soorten. De geluiden zijn achteraf op kantoor met behulp van het programma Batsound geanalyseerd. Ook is met behulp van een warmtebeeldcamera gekeken naar activiteit van vleermuizen. Hiermee kunnen paarverblijven handig bepaald worden, maar ook zwermgedrag is hiermee makkelijker vast te stellen.

¹ Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden.

4. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar huismus, ekster en vleermuizen besproken, waarbij wordt ingegaan op de functies van het gebied voor deze soort(groep)(en). Per onderzochte soort(groep) is een verdeling gemaakt in functies binnen het plangebied en de omgeving van het plangebied.

4.1 BROEDVOGELS

Overzicht

In de onderstaande kaart (Figuur 5) is een overzicht van alle waargenomen broedplaatsen van huismus en ekster weergegeven. In Tabel 3 is een overzicht weergegeven van de waargenomen activiteit binnen het plangebied.

Figuur 5. Overzichtskaart van alle aanwezige broedvogels rondom Molenstraat 34.

Tabel 3 Waargenomen activiteit van huismus en ekster tijdens de veldbezoeken.

Waargenomen soort	Waargenomen activiteit in plangebied	Waargenomen activiteit in omgeving
Huismus	• Overvliegend en passerend. • Geen nesten	• 12 Nesten in woningen. • Foeragerend rondom groenstructuren.
Ekster	• 1 nesten, 1 broedpaar in boom aan straat	N.v.t.

4.1.1 HUISMUS

Plangebied

Binnen het plangebied zijn geen nesten van huismussen aangetroffen. De algehele activiteit van de huismussen binnen het plangebied was zeer beperkt. Op basis van de NDFF zijn er geen waarnemingen bekend van broedplaatsen binnen het plangebied en in de directe omgeving. De waarnemingen betreffen uitsluitend algemene activiteit (NDFF, 2023).

Omgeving plangebied

Aanwezigheid nesten

In de directe omgeving van het plangebied zijn in totaal 12 nesten van de huismus vastgesteld. Een deel van deze nestlocaties overlappen met de bevindingen in een naburig project, namelijk de Schoolstraat 8 (kenmerk: 20230177). Deze kan worden geraadpleegd voor aanvullende waarnemingen.

Er is sprake van een grote lokale populatie van de huismus in de omgeving van het plangebied. Tabel 4 geeft een overzicht van alle waargenomen nestlocaties in de omgeving. In Figuur 5 zijn de nestlocaties weergegeven op een kaart.

Tabel 4 Overzicht van vastgestelde nestlocaties buiten het plangebied (omgevingscheck uitgevoerd op 8 mei).

Datum	Adres	Nr.	Locatie voor/achter, Kopse kant	Soort	Aantal	Type
08 mei 2023	Molenstraat	48	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	52	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	49	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	51	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	55	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	57	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Molenstraat	60	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Wendtsteinweg	29	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Wendtsteinweg	27A	Kopgevel	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Langestraat	24/26	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Langestraat	36	Voor	Huisumus	1	Nest
08 mei 2023	Langestraat	40	Voor	Huisumus	1	Nest

Overige elementen van de functionele leefomgeving

In de directe omgeving van het plangebied zijn veel alternatieve schuil- en rustplaatsen aanwezig voor de huismus. Ook is er een ruim aanbod aan alternatieve foerageermogelijkheden, zandbaden en drinkplaatsen in de tuinen en openbaar groen aanwezig.

4.1.2 EKSTER

Tijdens het huismusonderzoek is één eksternest aangetroffen in de boom op het terrein van de bibliotheek, aan de Molenstraat ten noorden van het plangebied (zie Figuur 5 en Tabel 5). Op basis van de NDFF zijn er geen waarnemingen bekend van nesten binnen het plangebied en in de directe omgeving. De waarnemingen betreffen uitsluitend algemene activiteit (NDFF, 2023).

Tabel 5 Overzicht van het waargenomen eksternest.

Datum	Locatie	Soort	Aantal	Type
08 mei 2023	Boom aan Molenstraat, noord van plangebied	Ekster	1	Nest

4.2 VLEERMUIZEN

Overzicht waarnemingen

Onderstaand tabel (Tabel 6) geeft een overzicht van alle waargenomen vleermuisactiviteiten, per aanwezige soort in het plangebied en omgeving.

Tabel 6 Overzicht van waargenomen vleermuizen en beknopte beschrijving van de activiteit.

Waargenomen soort	Waargenomen activiteit in plangebied	Waargenomen activiteit in omgeving
Gewone dwergvleermuis	- Overvliegend en passerend. - Foeragerend rondom bomen aan achterzijde van het pand en het grasveld. - Passerend/sociaal roepend langs achterzijde en pad oostzijde naast plangebied.	- Zwermend bij Molenstraat 24/26 - Passerend/ sociaal roepend t.h.v. Parkstraat, Molenstraat en Thorbeckestraat. - Passerend/ foeragerend rondom groenstructuren (bomen langs laan). - Passerend/ foeragerend aan achterzijde huizen Molenstraat.
Ruige dwergvleermuis	N.v.t.	- Overvliegend/ passerend t.h.v. Raadhuisstraat. - Foeragerend t.h.v. hoek Thorbeckestraat/ Molenstraat.
Laatvlieger	N.v.t.	Overvliegend en passerend.

Plangebied

Verblijfplaatsen

Tijdens alle veldbezoeken zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld in het gebouw en de bomen binnen het plangebied. Tijdens de veldbezoeken zijn er ook geen overige bindingen met het gebouw waargenomen. Op basis van de NDFF zijn er geen waarnemingen bekend van verblijfplaatsen binnen het plangebied en in de directe omgeving. De waarnemingen betreffen uitsluitend algemene activiteit (NDFF, 2023).

In de paarperiode gedurende twee onderzoeksronden zijn passerende dwergvleermuizen met sociale roepen waargenomen langs de achterzijde van het plangebied en oostelijk gelegen pad langs het plangebied. Omdat het om individuen gaat die slechts (al roepend) passeren, is van paarterritoria binnen het plangebied geen sprake. Er zijn geen directe bindingen waargenomen tussen de bibliotheek en paarroepende gewone- of ruige dwergvleermuizen. Paarverblijfplaatsen zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

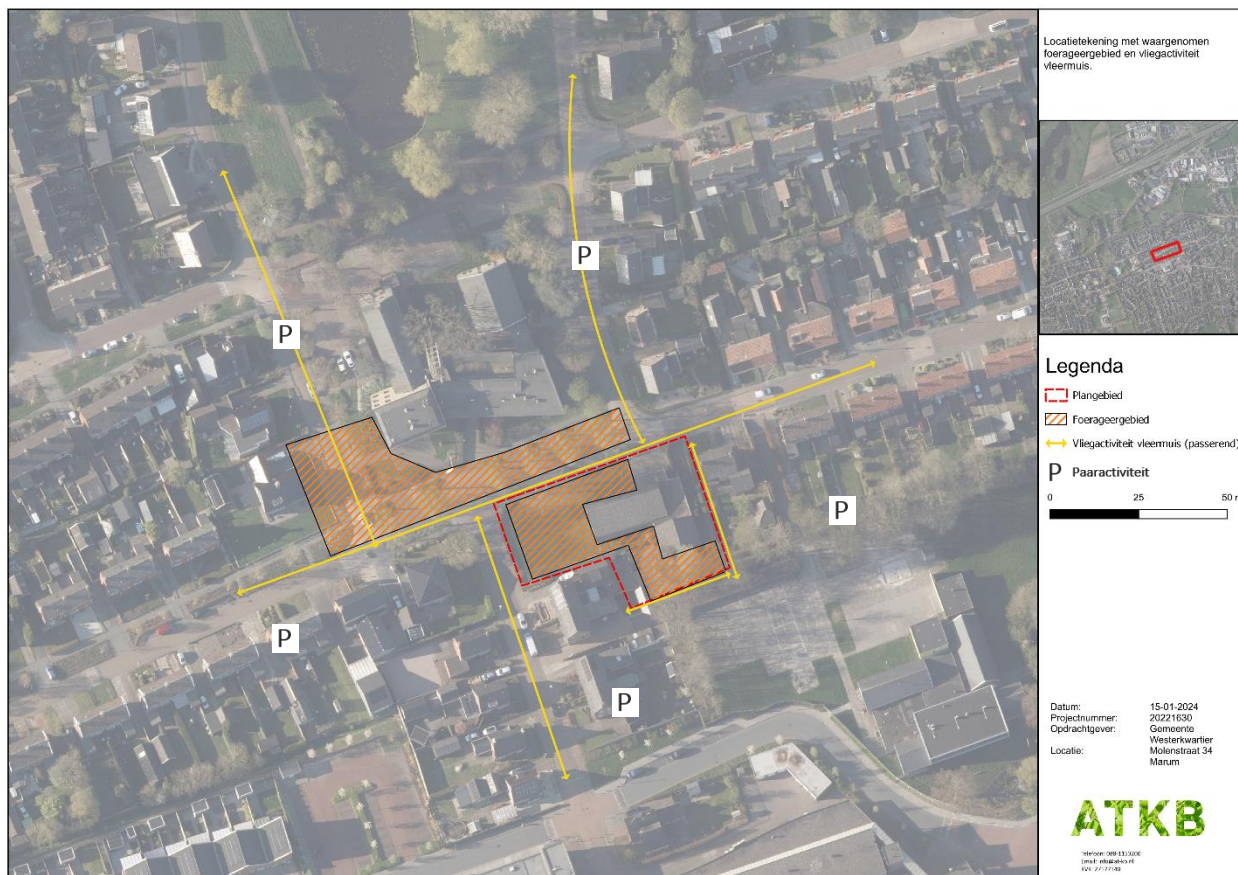
Foerageeractiviteit & vliegactiviteit

Gedurende de veldbezoeken is bij de bomen aan de achterzijde van de bibliotheek en het grasveld binnen het plangebied, foerageeractiviteit waargenomen van enkele gewone dwergvleermuizen. Er is geen sprake essentieel foerageergebied in het plangebied.

De waargenomen vliegactiviteit volgt binnen het plangebied geen specifieke route. Vliegactiviteit binnen het plangebied is door het aanbod van meerdere lijnvormige structuren daarom als diffuus te

beschouwen. Het gebouw en de bomen binnen het plangebied vormen geen onderdeel van een essentiële vliegroutes.

Een impressie van waargenomen foerageergebieden en vliegactiviteit rondom het plangebied, is weergegeven in Figuur 6.

Figuur 6. Algemene foerageeractiviteit, vliegactiviteit (passerende vleermuizen) en paarroepende gewone dwergvleermuizen in en rondom het plangebied.

Omgeving plangebied

Tijdens de ochtendronde van 15 mei 2023, is ter hoogte van Molenstraat 24/26 zwermactiviteit waargenomen van twee gewone dwergvleermuizen. Een (kraam)verblijf is niet aangetroffen.

In de paarperiode in de omgeving zijn gedurende twee onderzoeksronden passerende dwergvleermuizen met sociale roepen waargenomen ter hoogte van de Parkstraat, Molenstraat, Thorbeckestraat en langs de achter- en oostzijde van het plangebied. Omdat het om individuen gaat die slechts (al roepend) passeren, zijn paarterritoria in de omgeving aanwezig. Doordat er geen omgevingscheck is uitgevoerd, zijn de exacte paarterritoria buiten het plangebied vastgesteld. Een impressie van de omgevingscheck voor vleermuizen is wel uitgevoerd tijdens het naburige project aan de Schoolstraat (ATKB, project 20230177, 2023).

4.3 SAMENVATTING

Tabel 7 geeft een samenvatting van de relevante soorten en de (essentiële) functies voor deze soorten binnen het plangebied.

Tabel 7 *Samenvatting aangetroffen nesten/verblijfplaatsen en andere (essentiële) functies van het plangebied*

Aanwezige beschermde soort i.h.k.v. de aanvraag	Essentiële functie(s) van het plangebied voor de soort	Aantal
Ekster	Actief nest- en broedplaats van één broedpaar in een boom op het terrein aan de weg.	1
Vleermuizen	Niet-essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis rondom bomen aan achterzijde van het pand en het grasveld binnen het plangebied.	3-5

5. EFFECTENANALYSE AANWEZIGE SOORTEN

In dit hoofdstuk wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Voor beschermde planten en dieren geldt het volgende beschermingsregime:

- Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5 lid 1).
- Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren (artikel 3.5 lid 2).
- Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen (artikel 3.5 lid 3).
- Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5 lid 4).
- Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen (artikel 3.5 lid 5).

Voor beschermde vogelsoorten geldt het volgende beschermingsregime:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen (artikel 3.1 lid 1).
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 lid 2).
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1 lid 3).
- Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen (artikel 3.1 lid 4).
- Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5).

Er wordt beschreven welke effecten kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en wat de te nemen vervolgstappen zijn.

5.1 BROEDVOGELS

5.1.1 HUISMUS

Effecten

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van huismussen aanwezig en treden geen aanzienlijke effecten op het functionele leefgebied op. Hierdoor worden de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wnb niet overtreden. Een ontheffing op de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn is dus niet nodig.

In de directe omgeving van het plangebied zijn wel nestplaatsen aanwezig. Deze nestlocaties bevinden zich in de omliggende woningen en vallen buiten de invloedssfeer van de sloop- en bouwwerkzaamheden. Hiermee zijn effecten, zoals het vernietigen van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, doden of verwonden van jongen of het vernietigen van eieren uitgesloten. Verstoringseffecten kan hooguit optreden wanneer er binnen het broedseizoen van de huismus werkzaamheden worden verricht.

Vervolgstappen

Voor huismus en algemene broedvogels dienen de sloop- en bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden (1 maart t/m 1 september). Indien wel binnen het broedseizoen moet worden gewerkt, adviseren wij de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten. Op deze wijze kan gewinning aan de sloop- en bouwsituatie plaatsvinden. Het gebouw moet voor het broedseizoen wel natuurvrij worden gemaakt. Dit borgt dat huismussen niet alsnog nesten kunnen bouwen in de bibliotheek.

5.1.2 EKSTER

De provincie Groningen hanteert geen lijst met jaarrond beschermde nesten, Categorie-5 nesten of overige broedvogels. De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, dan moet deze in staat zijn het eerder verlaten nest weer te betrekken.

Effecten

De boom wordt niet gekapt. Dit betekent dat effecten, zoals vernietigen van het nest, vernietiging van eieren, doden of verwonden van jongen, zijn uitgesloten. Verstoringseffecten buiten het broedseizoen zijn minimaal; de ekster heeft de mogelijkheid om in de omgeving te betrekken en later terug te keren. Er is geen sprake van effecten op de gunstige staat van instandhouding (gunstig)

Vervolgstappen

Om verstoringseffecten tijdens de rooi te voorkomen, moeten de rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (1 maart t/m 1 september) worden opgestart. Hierdoor kan gewinning optreden. Indien dit niet mogelijk is, moet voor de sloop de boom onder ecologische begeleiding worden vrijgegeven.

5.2 VLEERMUIZEN

5.2.1 VERBLIJFPLAATSEN

Effecten

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Door de werkzaamheden zullen geen verblijfplaatsen verloren gaan en/of verstoord worden. Hierdoor worden verbodsbepalingen artikel 3.5 lid 2 en lid 4 van de Wnb niet overtreden.

Tijdens de bouwfase worden geen werkzaamheden in de avond uitgevoerd. Er is daarom geen sprake van systematische nachtelijke armatuur.

Vervolgstappen

Wij adviseren voorafgaand de werkzaamheden de bibliotheek natuurvrij te maken. Dit houdt in dat buiten de vleermuisperiode (15 oktober t/m april) alle gaten en kieren zoveel mogelijk worden opgevuld. Op deze manier kan geborgd worden dat vleermuizen zich niet vooralsnog in de bibliotheek vestigen.

5.2.2 Vliegroutes

Effecten

Door de afwezigheid van essentiële vliegroutes, zijn effecten op deze ecologische functie uitgesloten. In het kader van de zorgplicht kan lichtverstoring op algemene foerageeractiviteit worden voorkomen met voorzorgsmaatregelen.

Tijdens de sloop treden geen effecten op vliegroutes in of rondom het plangebied. De werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats.

Vervolgstappen

Wij adviseren om in het kader van de zorgplicht om de armatuur in de toekomstige situatie zoveel mogelijk op de grond te richten en lijnvormige structuren (zoals de boomtoppen en woningen) te vermijden.

5.2.3 FOERAGEERGEBIED

Effecten

Door de afwezigheid van essentieel foerageergebied, zijn effecten op deze ecologische functie uitgesloten. In de omgeving is er sprake van ruim aanbod van alternatief groen. In het kader van de zorgplicht kan lichtverstoring op algemene foerageeractiviteit worden voorkomen met voorzorgsmaatregelen.

Vervolgstappen

Wij adviseren om in het kader van de zorgplicht om de armatuur in de toekomstige situatie zoveel mogelijk op de grond te richten en lijnvormige structuren (zoals de boomtoppen en woningen) te vermijden.

6. CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN

6.1 CONCLUSIE

Plangebied

- Uit het nader onderzoek is gebleken dat er **geen** beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Op basis van het nader onderzoek is de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in de bibliotheek aan de Molenstraat 34 uitgesloten.
- Uit het nader onderzoek is gebleken dat er **geen** nestlocaties van huismus verloren gaan door de voorgenomen werkzaamheden. Op basis van het nader onderzoek zijn effecten op nestlocaties van huismus uitgesloten.
- In de boom op het terrein van de bibliotheek is één eksternest vastgesteld. De boom wordt niet aangetast, waardoor effecten, zoals vernietigen van het nest, eieren, doden en verwonden van jongen zijn uitgesloten.

Omgeving

- De rust- en broedplaatsen van de huismus en ekster in de directe omgeving van het plangebied vallen buiten de invloedssfeer van de toekomstige sloopwerkzaamheden. Verstoringseffecten op broedplaatsen van huismus en ekster in de omgeving zijn uitgesloten.
- De werkzaamheden vinden overdag plaats. Er vinden geen effecten plaats op verblijfplaatsen of functioneel gebied van vleermuizen.

6.2 VERVOLGSTAPPEN

In Tabel 9 is beknopt toegelicht welke vervolgstappen en/of voorzorgmaatregelen genomen moeten worden om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Tabel 8 Overzicht te nemen vervolgstappen en maatregelen.

Aangetroffen beschermde soort per functie		Benodigde vervolgstappen n.a.v. nader onderzoek
Binnen het plangebied		
Huismus en ekster		- Sloop- en bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren; Alternatief: sloop- en bouw opstarten buiten het broedseizoen (1 maart t/m 1 september). Hierdoor kan gewinning plaatsvinden; Natuurvrij maken voor het broedseizoen.
Buiten het plangebied		
Vleermuizen		Effecten op nabijgelegen verblijfplaatsen voorkomen: - Toekomstige lichtarmatuur rondom omliggende verblijfplaatsen richting de grond houden. Zorgplicht toepassen: - Toekomstige lichtarmatuur richting de grond houden en vermijden van boomtoppen en woningen.
Broedvogels		Zorgplicht toepassen: Buiten het broedseizoen sloop- en bouwwerkzaamheden uitvoeren. Indien wel in het broedseizoen gewerkt wordt, dan opstarten voor het broedseizoen (1 maart t/m 1 september), zodat gewinning kan plaatsvinden.

7. LITERATUUR

- ATKB, 2023. *Quickscan Wet natuurbescherming Schoolstraat 8 Marum* (Kenmerk: 20221976), 24 januari 2023.
- ATKB, 2023. *Nader onderzoek Schoolstraat 8 in Marum* (kenmerk 20230177). 13 december 2023.
- ATKB, 2022. *Quickscan Molenstraat 34 in Marum* (Kenmerk: 20221495). 28-09-2022.
- BIJ12, *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus**. Versie 1.0 juli 2017.
- BIJ12, *Kennisdocument Huismus *Passer domesticus**, Versie 2.0 juni 2022.
- Dietz, C., Kiefer, Andreas (2017). *Veldgids Vleermuizen van Europa*. KNNV Uitgeverij Zeist.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), geraadpleegd 10 oktober, 2023.
- Netwerk Groene Bureaus. *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet Natuurbescherming*. Juli 2017).
- Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisvakberaad & Zoogdierenvereniging, *Vleermuisprotocol 2021*. Opgehaald van Zoogdierenvereniging.nl.
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdierveniging.nl
- www.openstreetmap.org
- www.geoportaal.provinciegroningen.nl

